

OBSAH

Předmluva	3
-----------------	---

1. ZÁKLADNÍ POJMY PROSTOROVÉ GEOMETRIE

1,1. Axiomy	5
1,2. Základní věty stereometrické	6
1,3. Rovnoběžnost	7
1,4. Nevlastní útvary	9
1,5. Určení roviny	11
1,6. Vzájemná poloha přímek v prostoru	12
1,7. Přímky a roviny kolmé	12

2. ÚVOD DO DESKRIPTIVNÍ GEOMETRIE

2,1. Úkol deskriptivní geometrie	15
2,2. Určení útvaru v prostoru	16
2,3. Promítací způsoby	18

3. PRAVOÚHLÉ PROMÍTÁNÍ NA JEDNU PRŮMĚTNU (KÓTOVANÉ PROMÍTÁNÍ)

3,1. Základy	22
3,2. Promítání přímek a úseček	24
3,3. Dělicí poměr bodu na přímce.	28
3,4. Stupňování přímky	28
3,5. Vzájemná poloha dvou přímek	30
3,6. Promítání roviny	33
3,7. Hlavní a spádové přímky roviny vzhledem k průmětně.	36
3,8. Průmět pravého úhlu	39
3,9. Dvě úlohy o rovině	41
3,10. Průsečnice dvou rovin	44
3,11. Řešení střech (okapů)	45
3,12. Průsečík přímky s rovinou	49
3,13. Přímka kolmá k rovině	50
3,14. Útvar v dané rovině obecné polohy	52
3,15. Strojné úhly	58

4. PRAVOÚHLÉ PROMÍTÁNÍ NA DVĚ KOLMÉ PRŮMĚTNY

4,1. Základní pojmy	61
4,2. Promítání na dvě průmětny	62

4,3. Promítání úseček a přímek	65
4,4. Konstrukce bez základnice	70
4,5. Strojné úlohy	71
4,6. Sdružené průměty dvojice přímek	74
4,7. Promítání roviny	75
4,8. Průsečnice dvou rovin	83
4,9. Průměty rovinných útvarů	93
4,10. Přímka kolmá k rovině	100
4,11. Příčky mimoběžek	106

5. ZAVÁDĚNÍ NOVÝCH PRŮMĚTEN A OTÁČENÍ ÚTVARŮ

5,1. Transformace průměten	111
5,2. Třetí hlavní průmětna	112
5,3. Strojné úlohy	116
5,4. Pomocné třetí průmětny	118
5,5. Otáčení útvarů	126

6. ZÁKLADY KOSOÚHLÉHO PROMÍTÁNÍ

6,1. Úvod	132
6,2. Promítání bodů	133
6,3. Promítání přímky	136
6,4. Promítání roviny	139

7. MNOHOSTĚNY, JEJICH ŘEZY, SÍŤE A VZÁJEMNÉ PRŮSEKY

7,1. Úvod	143
7,2. Konstrukce trojhranu	145
7,3. Průmět mnohostěnu	146
7,4. Pravidelný čtyřstěn	148
7,5. Krychle a pravidelný osmistěn	150
7,6. Pravidelný dvanáctistěn a pravidelný dvacetistěn	154
7,7. Rovinný průsek mnohostěnu	159
7,8. Rovinný průsek hranolu	166
7,9. Průsečíky přímky s mnohostěnem	170
7,10. Průsečná čára dvou mnohostěnových ploch	176

8. OSVĚTLENÍ V GEOMETRII

8,1. Základní vztahy	185
8,2. Osvětlení bodů, přímek a úseček	187
8,3. Osvětlení mnohoúhelníků	193
8,4. Osvětlení mnohostěnu	200

8,5. Osvětlení jehlanů	204
8,6. Osvětlení hranolů	208
8,7. Osvětlení dvou mnohostěnů	211

9. ZÁKLADNÍ VLASTNOSTI PLOCHY KULOVÉ, KUŽELOVÉ A VÁLCOVÉ

9,1. Obecné vztahy	215
9,2. Vytvoření a tečná rovina plochy kulové, kuželové a válcové	217
9,3. Bod na ploše. Sestrojování tečných rovin. Obrisy ploch.	221
9,4. Ohniskové vlastnosti elipsy	228
9,5. Rovnoběžný průmět kružnice	234
9,6. Některé konstrukce elipsy	246

10. ROVINNÉ PRŮSEKY PLOCHY KULOVÉ, VÁLCOVÉ A KUŽELOVÉ, SÍŤE VÁLČŮ A KUŽELŮ

10,1. Rovinné průseky kulové plochy	258
10,2. Sférický trojúhelník	262
10,3. Rovinné průseky válcových ploch sítě	266
10,4. Eliptický průsek rotační kuželové plochy	274
10,5. Ohniskové vlastnosti paraboly	281
10,6. Parabolický průsek rotační kuželové plochy	286
10,7. Rovnoběžný průmět paraboly	290
10,8. Ohniskové vlastnosti hyperboly	292
10,9. Hyperbolický průsek rotační kuželové plochy	298
10,10. Rovnoběžný průmět hyperboly a některé její důležité konstrukce ...	304
10,11. Fokální kuželosečky	311
10,12. Středové průměty kuželoseček	313
10,13. Perspektivní kolineace	315
10,14. Některé konstrukce kuželoseček	319
10,15. Rovinné průseky kuželové plochy druhého stupně	325
10,16. Oskulační kružnice kuželoseček v jejich vrcholech	332

11. PRŮSEČÍKY PŘÍMKY S PLOCHOU KULOVOU, KUŽELOVOU A VÁLCOVOU

11,1. Průsečíky přímky s plochami	338
11,2. Průsečná čára dvou křivých ploch	342
11,3. Průsečné čáry ploch válcových, kuželových a kulových Kruhové řezy kuželů a válců druhého stupně	344
11,4. Průsečná křivka plochy kuželové a válcové druhého stupně	359
11,5. Průniky koule, válce a kužele s mnohostěny	365

12. SESTROJOVÁNÍ PLOCHY KUŽELOVÉ, VÁLCOVÉ A KULOVÉ Z JEDNODUCHÝCH PODMÍNEK

12.1. Kuželová a válcová plocha	369
12.2. Kulová plocha	370
12.3. Tečné roviny plochy kuželové, válcové a kulové	375
12.4. Strojné úlohy	380

13. OSVĚTLENÍ KRUŽNICE A KŘIVÝCH PLOCH

13.1. Kružnice a kruh	388
13.2. Osvětlení křivé plochy	390
13.3. Kuželová plocha	391
13.4. Válcová plocha	398
13.5. Kulová plocha	403
13.6. Osvětlení základních oblých těles a mnohostěnů	412
13.7. Osvětlení středové	417

14. ROTAČNÍ PLOCHY

14.1. Základní vztahy	419
14.2. Rovinný průsek rotační plochy	422
14.3. Rovnoběžné osvětlení rotační plochy	427
14.4. Rotační plochy druhého stupně	435

15. ZÁKLADY PROJEKTIVNÍ GEOMETRIE KUŽELOSEČEK

15.1. Úvodní vztahy	457
15.2. Definice projektivnosti	463
15.3. Vlastnosti projektivity	468
15.4. Projektivní vytvořování kružnice a kuželoseček	469
15.5. Věta Pascalova a věta Brianchonova	474

16. ZÁKLADY STŘEDOVÉHO PROMÍTÁNÍ A PERSPEKTIVY

16.1. Úvodní úvahy	477
16.2. Přímka a úsečka	479
16.3. Rovina	484
16.4. Perspektivní zobrazování	490
16.5. Průsečná metoda sestrojování perspektiv	492
16.6. Základní konstrukce lineární perspektivy	494
16.7. Redukce distance	500
16.8. Rovinný obrazec. Těleso. Osvětlení	502
16.9. Dodatek	504

17. DODATKY

17,1. Základy pravoúhlé axonometrie	505
17,2. Šroubovice a rozvinutelná šroubová plocha	512
17,3. Topografická plocha	516
17,4. Sestrojování slunečních hodin	521
17,5. Základy stereografického promítání	525
17,6. Základy sestrojování kartografických sítí	527

18. NĚKOLIK HISTORICKÝCH POZNÁMEK

18,1. Nejdůležitější česká literatura deskriptivní geometrie	531
[Rejstřík	535